

to cvetke, jugoslovanske vile so. Samo glej, ne treni z očesom, da česa ne zamudiš. Godba zaigra in vile Sokolice zarajajo krasen ples, naprej, nazaj, odskok v levo, v desno, prožijo se bele ročice, tekajo drobne nožice, vitki stasi se klanjajo in vzravnavajo kot mlade breze.

„Ne še proč, ostanite še“, vzklikal je narod, „kam se vam mudi? Še bi radi gledali.“ Toda ni mogoče; niso smele ostati, odkorakale so na povelje.

Minilo je prehitro kakor san. Toda iz naših duš ni izginilo, tudi ne iz duš Medjimurcev in vem, da so Sokoli marsikomu vlili poguma; kajti videl je, da ima naša svobodna kraljevina še mnogo krepkih hčera in sinov.

Da pa se krdela teh junakov in junakinj pomnože, pridite vsi in vse v telovadnico, pridite pod okrilje Sokola, da nas bo mnogo v uri potrebe in da se nas bodo bali neprijatelji. Ptujski brat Sokol.

Mestno knjigovodstvo navaja sledeče vzroke primanjkljaja: znižani dohodki mestnih gospodarskih podjetij; parna pralnica ima omejen obrat zaradi pomanjkanja premoga; iz istega vzroka miruje kino, klavnica nese malo in končno so popolnoma izostale deželne, državne in druge podpore, ki so n. pr. l. 1917 znašale 85.000 K. Primanjkljaj se naj krije deloma s tem, da se od podpore 140.000 K, katero je mestna hranilnica l. 1918 naklonila občini, znesek 70.000 K pripíše za l. 1919, približno ista svota bi se dobila od občinskih doklad v dosedanji višini, ostanek 40.000 K pa bi se kril z zvišanjem doklad.

Konjerejski odsek Ivanjkovci. V številu 5 tega lista se pritožuje neki konjerejec nad pomanjkanjem mrzlokrvnih žrebcev-plemenjakov. Videti pa je iz dopisa, da dotičnik ni v zadevi popolnoma informiran. Bodi mu sledeče v pojasnilo: Deželne vlade oddelek za kmetijstvo se je postavil na stališče, priporočeno od vseh konjerejskih strokovnjakov, da spada mrzlokrvni žrebec v zasebno oskrbo, vročekrvni pa na postajo. Kakor je iz Konjerejca številu 1 (priloga Kmetovalcu številu 7) razvidno, stoji v ptujskem sodnem okraju 11 mrzlokrvnih državnih žrebcev v zasebni oskrbi, 3 — zasebna last dotičnih posestnikov — imajo pa licenco; izventega je 5 vročekrvnih na postaji v Ptuj. Ne trdimo, da bi bilo število mrzlokrvnih dovolj veliko, a dozda se ni dalo več doseči vsled pomanjkanja mrzlokrvnih plemenjakov. Kakor hitro pa se bo posrečilo deželni vladi, ki se neprestano trudi dobaviti potrebno število plemenjakov, da jih dobi še kaj, bode tudi število istih, v ptujskem okraju nastavljenih, primerno zvišano. Napačno informiran je dopisnik, če pravi, da stojijo na Selu mrzlokrvni žrebci, ker se lahko sam prepriča, da stojijo tam le 3 mrzlokrvni žrebci, ki pa so močno zaposleni pri tamkajšnji skakalni postaji. Pripomniti še moramo, da so ti žrebci vsi hudi ali imajo kako drugo lastnost, da so za zasebno oskrbo neporabni. Vsak konjerejec ve, da se žrebec ne more rabiti kot „surrogat“, ampak da spada mrzlokrvna kobilica k mrzlokrvnemu žrebcu in toplokrvna k toplokrvnemu. Slab pa od vseh v ptujskem okraju nastavljenih ni nobeden tako, da bi se ga lahko imenovalo kot konja „creatura“. Konjerejski odsek.

Izvoz vina v Nemško-Avstrijo je še vedno prepovedan. Cela vinska trgovina je pri nas vsled tega že mesece ustavljena. Našim vinskiim trgovcem preti katastrofa! Kakor hitro se namreč prične dovoz vina v Nemško Avstrijo iz Italije, bo Nemška Avstrija poplavljenjena z italijanskim vinom, ki bo zelo po ceni. Naši trgovci pa, ki imajo v rokah vino po visoki ceni ga ne bodo mogli oddati, ali pa jim preti velikanska izguba. Sicer nimamo nič proti temu, ako bomo tudi mi že pili enkrat cenejše vino. Pa nekaj je prav čudno! Naši trgovci ne dobe in ne dobe dovoljenja za izvoz vina, inozemskim trgovcem pa se izvoz dovoljuje. Tako kupuje neki trgovec iz Gradca pri nas vino in ga pošilja vagon za vagonom v Nemško Avstrijo. Pravi, da ima izvozno dovoljenje iz Belgrada! Naši trgovci se za taka dovoljenja zaman potegujejo. Kako pa naj plačujejo davek, ako ne morejo prodati? Ali sme imeti dobiček le trgovec iz Nemške Avstrije, ne pa naš človek?

Galica za vinograde. Vinogradnikom se naznanja, da je že nekaj galice dospelo v Ptuj. Ko je pride še več, se bo pričeloz razdelitvijo. Opozarja pa se že sedaj, da bo galica dražja kakor K 6. — in da bodo morali naročniki doplačati. Tisti naročniki ki so pa plačali pri naročilu K 8 50 za 1 kg galice, bodo dobili pri razdelitvi galice še denar nazaj. Kakšna bode prava cena, se bo pravočasno naznanilo.

Samski davek. Ljublj. dopisniški urad. Beograd, 6. maja. Finančni minister je izdelal zakonsko prodlogo o davku za samce. Zakonski načrt, ki bo predložen v najkrajšem času narodnemu predstavništvu, določa obdavčenje vseh samcev in vdovcev brez otrok v starosti od 25 do 60 let. Vsakdo izmed njih bo moral brez razlike plačevati letnega davka 240 dinarjev. Razun tega pa bodo morali prizadeti plačevati na leto doklade k vsem direktnim davkom in sicer v starosti od 30. do 45. leta v izmeri 100%, od 25. do 29. in od 46. do 50. leta 50%, od 51. do 60. leta pa 25%. Davek se bo začel pobirati s pričetkom leta 1920. Minister utemeljuje svojo predlogo z razlogi pravičnosti v plačevanju davkov.

Slovenci, podpisujte državno posojilo!

V teku je podpisovanje 4% nega državnega posojila. Da se razpisanemu državnemu posojilu pripomore do kar najlepšega uspeha, naj vsak zaveden Slovenec podpiše po možnosti državno posojilo.

Sijajen uspeh državnega posojila je največjega pomena za ugled naše države na zunaj in bo napravil gotovo najboljši vtis tudi na mirovno konferenco. Pa tudi za našo ožjo domovino Slovenijo bo častno, če bo v Sloveniji podpisana svota razmera visoka.

Gospodarstvo.

Proračun ptujске občine za l. 1919 izkazuje prejemkov 3,110.315 K 60 v in izdatkov 3,292.056 K 60 v, torej primanjkljaja 181.741 K.

vale iz Medjimurja sam, a od Karlovca tja njegov brat Peter, ki postane po svojih junaških delih strah in trepet Bosne in Hercegovine.

Radi erdeljskih zmešnjav je l. 1663. izbruhnila velika turška vojska. Vodila se je na Ogrskem in Hrvatskem. Na Ogrskem je poveljeval vrhovni avstrijski vojski Rajmund Montecuccoli, ki je zakrivil ne samo, da niso Turkom nič vzeli, nego narobe izgubili več utrjenih in važnih krajev.

Narobe pa je ban Nikola dosegel mnogo uspehov. Potolkel je kaniškega pašo in hitel v pomoč Montecuccolju, ali ta ga zavrne, češ da ni hrane za njegovo vojsko. Ko je nato bila izgubljena trdnjava Novi Zamki na Gornjem Ogrskem (Neuhäusel), so bili vsi ogorčeni na pomožno nemško vojsko, nasprotno so pa vsi slavili junaškega Nikolo.

Istočasno se uspešno brani turških navalov v Liki Nikolini brat Peter Zrinski. Karlovški general Herbert Auersperg pobegne pred turško nevarnostjo na Kranjsko, a ko premaga Peter Zrinski z 2500 vojaki 10.000 mož broječo vojsko bosanskega Ali paše Čengića tako, da se ni skoro nikdo Turkov rešil, paša sam pa je bil ujet, si pašo Čengića pri svoji pobegli general Herbert Auersperg, zmagovalca Petra Zrinskega pa zatoži na Dunaj, da ga ni ubogal!

Petrova zmaga nad Čengićem in Nikoline srečne vojne so oba brata izredno proslavile po celem krščanskem svetu. Hrvatska, Štajerska in Kranjska, katere sta onadva branila, so ostale obvarovane turškega besa, med tem ko so iz Avstrije in Moravske, ki so bile izročene obrambi nemških čet, Tatarji odvedli v sužnost okoli 100.000 ljudi.

V Čakovec so prihajala pisma, polna priznanja in hrabrenja od saksonskega in

bavarskega kneza, mantovskega in tostanskega vojvode, španskega in francoskega kralja in od rimskega papeža. Edino od lastnega kralja ne. Zrinskim pomagati z besedami in v denarju, je bilo takrat toliko, kolikor pomagati celemu krščanstvu.

Odločilna vojska med Turki in kristjani se je pa imela vršiti šele prihodnje l. 1664. Na pomoč je prišlo cesarju nemško cesarstvo in francoski kralj Ludovik XIV. sam je posljal precejšnjo armado.

Pod Novim Zrinom ob iztoku Mure v Dravo, trdnjavo, ki jo je Nikola Zrinski sam napravil, počaka krščanska vojska pod Montecuccolijem turške; Hrvati in Madžari zahtevajo, naj se brani ta trdnjava, a Montecuccoli jo izroči kot „nepotrebno točko“ brez vse brambe Turku, da jo razruši pred očmi vse vojske. Mislimo si lahko, s kako žalostjo, obenem pa tudi s kakim srdom je moralo navdati to ravnanja Montecuccolijevo vsakega Hrvata, zlasti pa še Zrinskega. Zrinski se proti takemu nečuvnemu postopku pritoži v Gradcu pri vojnem svetu, in ko tu nič ne doseže, pri kralju Leopoldu samemu na Dunaju, kjer pa istotako nič ne opravi in se radi tega ogorčen odpove poveljstvu nad svojimi četami.

Krščanska vojska pa slavno potolče, kakor znano, turško vojsko, ko je pri Št. Gothardu prehajala čez Rabo. Vsi so pričakovali, da Montecuccoli izrabi to veliko zmago, pa se spusti za turško vojsko, da jo še bolj uniči. Ali ne! Montecuccoli misli samo, kako pošlje Leopoldu v spomin zmage dragoceno sabljo, pa mu opiše čim sijajneje svoje velike zasluge.

Ali zgodilo se je še hujše, cesar bi ne bil nikdo pričakoval! Turki so bili pobiti,

bežali so pred krščansko vojsko in dalo bi se bilo vsaj nekaj zasedene hrvatske in ogrske zemlje iztrgati njihovi oblasti. Toda kralj Leopold sklene v Vašvari s Turki mir, po katerem premagani Turki dobe še nekaj cesarskih trdnjav, turški sultan pa lep dar v vrednosti 200.000 for.

Ta sramotni mir je presenetil ves svet; nikdo si ni mogel razložiti, kako je bilo mogoče, kaj takega storiti.

Če se je nad tem mirom zgražal ostali svet, mislimo si lahko, kako ogorčenje in srd je zbudil šele pri Hrvatih. Ti so že več let željno pričakovali vojske s Turki, da rešijo svojo domovino; sedaj pa, ko jo došlo do vojske in so slavno premagali Turke, sklene kralj na skrivnem, brez vednosti Hrvatov s Turki mir, po katerem njihovo deželo še nadalje izroča Turkom, da po nji plenijo in ropajo. Ljudstvo je obupavalo; mnogo jih je prešlo na turško zemljo, češ pod Turki se jim bo bolje godilo, ko pod krščanskimi gospodarji, kjer so izpostavljeni turškim napadom. Ta obup je povečavalo še to, ker doslej so mislili, da dunajski dvor ne more osvoboditi njihove zemlje, vašvarski mir pa je pokazal, da je noče osvoboditi.

Umljivo je, če je mržnja proti dvoru, proti Nemcem še bolj narasla. Če so Hrvati čutili še kaj moči, je moralo neizogibno priti do borbe med narodom in dvorom, oziroma Hrvatstvom in Nemštvom.

Dvor na Dunaju je dobro poznal to razpoloženje na Hrvaškem, toda ni se menil za nje. Francoski poslanik na Dunaju, kateremu so bile dobro znane vladne namere, je poročal v Pariz: Kratko rečeno, cesarjev namen je, da izvede na Ogrskem in Hrvatskem najbolj absolutistično vladanje.

Ker so se čutili Hrvati in Madžari pre-